

Donderdag

den 25 Junij.

BERLYN, den 20sten Junij

De bevelhebber der Russische vloot in de Zwarte Zee heeft het volgende verslag ingezonden: — « Den 26sten Mei heeft tuschen een onzer kleinere vaartuigen, de brik *Mercurius*, en een vijandelijke oorlogschepen een gevecht plaats gehad. Den 27sten Mei is de brik weder bij de vloot gekomen. Hare door vijandelijke kogels vernielde masten, hare vernield toerwerk en zeilen zijn daar als even zoo vele bewijzen van den vreeslijken strijd dien dit kleine vaartuig met gedultwaardigen roed' doorstaan heeft. Het volgende bericht van den bevelhebber van den *Mercurius*, den kapitein-luitenant *Kasarsky*, behelst de nader bijzondereheden van dit voorval: — « In den morgen van den 26sten stak de gansche vijandelijke vloot in zee, met oogmerk om zich van onze ligte vaartuigen, die aan den ingang van het kanaal kwamen, meester te maken. Om het dreigende gevaar te ontgaan, werd door den bevelhebber van den *Standaard*, een fregat van den minsten rang, aan de overige vaartuigen last gegeven, om ieder voor zich den gunstigsten koers te nemen. De *Mercurius* stevende dienvolgens N. N. W. van de vijandelijke vloot, welke hij in de rigting van Z. Z. O. achter liet. Dan het gelakte hem; ondanks de inspanning van al de kracht zijner zeilen, niet, zijne vervolgers uit het gezigt te komen. Twee der beste zeilers van de vijandelijke vloot, het linesschip van 110 stukken, de *Kapudan-Pacha*, en een ander van 74 stukken, onder de admiraalsvlag, naderden hem meer en meer, en 's namiddags te 2 ure, bevonden zij zich reeds op den afstand van anderhalf kanonschot van onze brik. In dezen oogenblik scheen eene gunstige omstandigheid den *Mercurius* nieuwe hoop op ont-koming te geven: de wind, die tot dus verre tamelijk hard gewaaid had, plotseling ging liggen, en de kapitein-luitenant *Kasarsky* poogde nu met roeijen de ruimte te winnen. Deze hoop duurde echter niet lang. Om half drie uur stak de wind weder meer op; de vijand snelde toe, en begon het vuur met zijne voorste stukken. Onverwacht werd de over-gave der brik, of de ongelijkste strijd, die ooit plaats had. Onder deze omstandigheden achtte de kapitein-luitenant *Kasarsky* zich verplicht, met de officieren van zijn vaartuig kriegsraad te houden. Eenparig werd tot het laatste besloten. De stuurman, *L. Procosieff*, was de eerste, die het voorstel deed, om de brik in de lucht te laten vliegen, en dienvol-gens werd goedgevonden, zich zoo lang mogelijk te verdedigen; doch, mocht het schip een lek bekomen, dat men door pompen niet meer meester kon worden, de brik bij een der vijandelijke schepen, om ze door dengenen der officieren, die dan nog in de vloot zoude zijn, in de lucht te doen vliegen, te welken einde een geladen pistool in de kruidkamer werd nedergelagd. Geen minder heldenmoed bezielde de gansche overige manschap. Een ieder brandde van verlangen om zich met den magtigen vijand te meten, en een roemvollen dood onder zijne vlag te vinden.

« Hierop begon ook de *Mercurius* te vuren. Spoedig daarop echter kwam het grootste der beide schepen op hem aan en bedreigde hem met de volle laag; maar bij den moed en bekwaamheid zijner equipage, ont kwam hij het gevaar, door middel eener koene en snelle beweging, waarbij de vijandelijke losbranding geheel verloren ging. Eindelijk gelakte het der vijandelijke schepen; onze brik in hun midden te be-komen, en onder het onophoudelijk gebulder des geschuts werd zij door den kapudan-pacha tot overgave opgeëischt. Een luid hurrah, door het vuur van al het geschut en klein geweer begeleid, was het antwoord, maar ook een spoorslag voor den vijand, om zijne pogingen te verdub-belen. Tot half vijf uur bleef de *Mercurius* aan een bestendig vuur be-der vijandelijke schepen blootgesteld, en stond hetzelfde met de grootste standvastigheid en den onwrikbaarsten moed door, terwijl hij door alle mogelijke wendingen hunne gevaarlijke losbrandingen zocht te ontwijken. Een vijandelijke granaat verwekte zelfs brand; doch door den onver-moeden ijver der equipage werd men denzelven meester. Om dezen tijd werd de roemvolle vastberadenheid van den *Mercurius* met den luister-rijksten uitslag bekroond. Hij had zijne refter zijde tegen het schip de *Kapudan-Pacha* gekeerd, en deszelfs zeilstangen, masten, en de voor-moste zeilen zoodanig beschadigd, dat hetzelfde zich genoodzaakt zag, op eigene veiligheid bedacht te zijn en het gevecht te verlaten; doch het admiraalschip zette den strijd hardnekkig voort. Het had zich tegen de achterzijde van den *Mercurius* geplaatst, en terwijl het in deze stelling een aanhoudend vuur onderlied, dreigde het hem in den grond te bo-ren. Dan niets kon den moed verwrikken van mannen, die zich den

heldendood gewijd hadden. Door hunne onvermoeide inspanning gelakte het, om half zes uur, ook het vuur van dit schip tot zwijgen te bren-gen, nadat zij deszelfs takelwerk zeer beschadigd, een groot gedeelte der masten ter nedergeschoten, en hetzelfde andere, in den oogenblik onher-stelbare, schade toegebracht hadden.

« Gedurende dit gevecht, hetwelk in het gezigt der gansche vijand-lijke vloot van 6 linesschepen (daaronder de bovengemelde begrepen), 2 fregatten en nog 3 andere vaartuigen, voorviel, en meer dan drie uren geduurd heeft, verloor de *Mercurius* 1 man van gearmevelden en 6 aan gekwetsten. De romp werd door 22 kogels getroffen, in de masten be-kwam hij 16 schoten en in de zeilen 133; terwijl het touwwerk op 148 plaatsen beschadigd was. — Zoo heeft eene Russische brik van 18 stuk-ken het vuur van 184 vijandelijke kanonnen tot zwijgen gebracht, en eene equipage van 79 man de pogingen van eenen twintigmaal sterkeren tegen-stander verijdeld.»

FRANKFORT, den 21sten Junij.

Brieven uit Konstantinopel van den 26sten Mei melden nog, dat de kapudan-pacha den 23sten Mei andermaal had willen uitloopen, doch daarin was verhinderd geworden door eene Russische vloot van 20 zeilen, welke zich op de hoogten van den Bosphorus bevond. Sedert lag hij in het kanaal voor anker. Te Konstantinopel zijn 800 Russen aan-gebragt, die in het gevecht van den 17^{den} Mei bij Provadi krijgsgevan-gen schijnen gemaakt te zijn. — De Nederlandsche gezant, de baron van *Zuylen*, is hersteld.

Het door den kapudan-pacha veroverde Russische fregat is voor-werp der algemeene nieuwsgierigheid, en te Pera zou niemand aan dit voorval geloof geslagen hebben, indien het vaartuig niet reeds binnen het kanaal was gebracht.

De Perzische gezant ziet men thans dagelijks in het paleis der Porte.

— Den 8sten dezer is te Praag gevierd het eerste eeuwfeest van den heiligen *Johan van Nepomucenus*, den patroon van Bohemen. Bij de processie heeft de prins-aartsbisschop de tong van den heilig gedragen van de metropolitaankerk tot aan zijn standbeeld, waar dezelve door den kardinaal is overgenomen, die ze vervolgens naar de kerk heeft teruggebracht.

PARYS, den 20sten Junij.

Daar de kamer der pairs de bepaling van de kamer der afgevaardigden, omtrent het verhaal der onwettig gekeurde uitgaaf van het ministerie van justitie, verworpen heeft, zal de wet over de staatsrekening van 1826 nader in de laatste kamer moeten komen, en dit punt waarschijnlijk op nieuw aanleiding tot levendige discussien geven.

— Volgens eene opgave, door den heer *Dupin* in de kamer der afge-vaardigden medegedeeld, bedraagt het getal kinderen, die buiten huwe-lijk geboren of door hunne ouders verlaten worden, tegenwoordig in Frankrijk jaarlijks 73,500, en te Parijs alleen 10,392. Onder de oorzaken daarvan tekde hij, dat de vormen der voltrekking van een huwelijk voor den minderen stand te omslagtig en kostbaar zijn, en aan de onwettige samenleving geen oneer genoeg wordt gekecht. Er behoorden, naar zijn inzien, in dezen maatregelen genomen te worden, welke hij aan de ern-stige overweging der ministers aanbeval.

— Men zegt, dat eenige beambten van de Fransche universiteit zich naar Leuven zullen begeven, om de leerwijze van den heer *Jacotot* na-der te leeren kennen.

Mengelwerk.

STAATKUNDIGE TEGENPARTY.

Zulke tegenpartijen in de werktuigen van staat en het raderwerk der maatschappijen zijn er altijd geweest, en zij bepaalden zich niet altijd bij eene enkele tegenstrevende partij; dikwijls, ja meestal, waren er twee, somtijds meer, die, tegen de staatspartij (thans zou men haar de *minis-teriele* noemen) aangekaat, het gaande werk van den staat in een zeker evenwigt hielden. Ondtjids en nog in die landen, die, schoon zij in de negentiende eeuw het hoofd opstaken, inderdaad in de tijden van ouder-tijds behooren, waren deze zoogenaamde *oppositie-partijen*, meer *praktisch* dan *theoretisch*, dat is, zij vormden zich van zelf, en waren werktuigelijk, en zonder plan- en doelmatige kunstbewerking. In vroeger tijden, en ook in die, waarvan de negentiende eeuw het hoofd verwijderd is, speelden de priesterpartijen, bij de ommekeer van de bok in Europa, geene kleine rol in deze nu eens

minder gewettigde tegenpartijen; zij hadden met hunne lijfwachten, onder den naam van *Leviëten, Janitsaren*, of hoe men zulke *Satellieten* ook noemen wil, dikwijls meer dan tegenwegende krachten, en die daar om zeer veel kans hadden om overwegend te worden. Al te kwalijk moest men hun dit echter, *in die tijden*, niet afnemen; want van het weinige licht, dat er toen onder de leeken, (en de Vorsten en Grooten der aarde waren ook leeken) in omloop was, hadden zij den alleenhandel; zij alleen vormden den geleerden stand. Van hen klom het licht tot de troonen op, en daalde op de menigte, de *massa's*, dat is de volkshoopen, neder; karig genoeg, zeker, en mondjesmaat, en ten opzichte van deze laatste, misschien wel des te kariger, als zij ter goeder of ter kwader trouw van meeping waren, dat men het heilige den honden niet moest geven, en vooral geene paalen voor de zwijnen werpen.

In de zestiende en zeventiende, maar vooral in de 18de en 19de eeuw, begon dit *monopolie* geweldig af te nemen, en, met uitzondering der zuidelijke gewesten van *Europa (Italië, Spanje, Portugal, enz.)* geheel onder den voet te geraken. De scholen, en alle volksonderwijs, dat grootendeels onder hun opzigt stond, bezorgden zich meer handopening dan zij ooit bezeten hadden; mannen van naam en gezag verhieven zich, zelfs op het geestelijk grondgebied, boven de plak, en de vorsten waren er niet rouwig om, dat het priesterlijk tegenwigt, dat wel eens in overwigt ontaardde, niet bij uitsluiting tegen hen overstond. Zij herinnerden zich, onder meer andere wetenswaardige zaken, *INNOCENTIUS III*, en de wijze, waarop *deze Heilige Vader*, met zijne monniken, Koning *JAN VAN ENGELAND* van den troon bliksemde, om de overige Vorsten der aarde te overtuigen, dat de geestelijke magt, niet slechts *boven*, maar ook wel degelijk *van deze wereld* was, wanneer er op de eene of andere wijze een einde van zaken moest gemaakt worden.

Onder alle staatkundige tegenpartijen was deze soort wel de overwegendste van allen; en deze en andere geestelijke zwaardvoeringen mogen misschien wel in *Engeland* medegewerkt hebben, om aldaar, vier eeuwen later, eene grondwettige tegenpartij in te voeren, die, als zoodanig beschouwd, niet buiten de wereldlijke regering geplaatst is, maar er waarschijnlijk een gedeelte van uitmaakt; eene tegenpartij, die, om duizend redenen, verkieslijker is dan de Levitische of monniksche, waarmede de *BAROELS* en de *DE LA MENNAIS* onzer dagen nog zoo veel op hebben.

En dewijl er dan toch eene tegenpartij moet zijn, en dikwijls als wenschelijk kan beschouwd worden, zoowel voor de vorsten als voor de volkeren, mag men deze Engelsche nationale en grondwettige magt van tegen- of wederspraak wel eens wat naderbij beschouwen dan de heden-daagsche *publicisten* tot nog toe gedaan hebben.

Volgens deze Engelsche uitvinding is, gelijk men weet, de geestelijke tegenpartij geheel buiten de grondwet gesloten; een geestelijke, om het even van welk eene kleur, heeft, als zoodanig, in het staatswezen niets meer te zeggen dan ieder ander staatsburger. Maar deze Engelsche uitvinding zou nog rampzaliger worden, dan de tegenpartij, waarvan zij gedeeltelijk de plaatsvervangster is geworden, wanneer de twee kamers, waarin de grondwettige tegenspraak zich alleen, als eene soort van staatsmagt, behoort te doen hooren, in voertuigen veranderden, van de nu vreemdslachtig geworden geestelijke oppositie; want dan zou zij een voorrecht en eene magt bekomen, welke zij te voren nooit bezeten had, en welke zij, onder de vorige regeringsvormen, niet anders dan in buitengewone gevallen, en dan nog maar *dadelijk* en niet *regtens*, kon uitoefenen. Door zich meester te maken van de volkshoopen, in de verkiezing van *REGEN*, die de daden der regeringen, naar het licht, dat zij van den Hemel ontvangen hebben, ambtshalve beoordeelen, zouden zij hun invloed, die in het geniep reeds nadeelig genoeg zijn kan, en in *inconstitutionneels* daden, zonder zich op de landswetten te kunnen beroepen, maar al te domineerkachtig geweest is, nog bovendien op eene grondwettige wijze kunnen uitoefenen, en in de benedenste kamers van den staat zich met een *allesoverwegende* zwaartekracht vertegenwoordigd zien. 't Is waar, in de bovenste kamers zouden zij, als alles altijd naar wensch ging, hun hoofd kunnen stooten, maar er wordt meer dan een kunnen vereischt. Zal de Engelsche uitvinding, die voor vrij wat verbetering vatbaar is, geen werktuig in de handen van de ergste soort van volksleiders worden, dan mogen wij met alle onze oogen gaan turen, of die uitvinding, zoodanig als zij in onze grondwet gewijzigd is, geene middelen aan de hand geeft, om de lielevende geestelijke wederpartij, die zich in en buiten de gevestigde magten, en ook in hetgeen men de *provinciale* vertegenwoordiging begint te noemen, tracht te nestelen, hoe spoediger hoe beter, in het *niet*, waarin zij zich, met den aanvang dezer eeuw, gestaat zag, terug te doen keeren; evenwel met geene andere dan grondwettige middelen, en, onder anderen, met de vrijheid van de drukpers, en het recht dat, volgens art. 167, ieder staatsburger toekomt om verzoeken aan de bevoegde magten schriftelijk in te dienen. Dit laatste evenwel niet, op eene wijze, allezins waardig aan het hoog en laag gepensel eener bevolking, en welke, hoosser ook van eene Engelsche uitvinding, beneden het fatsoen van een Nederlandsch staatsburger is; maar met wel

ingerigte, op ons staatsrecht gegronde verlooogen, niet door duizenden, rijp en groen door een, geteekend, afgebedeld, ontfutseld en afgedwongen, maar in den geest van het art. zelf, *persoonlijk* en niet uit naam van eene meerderheid, of van eene zichtbare of onzichtbare *klub*. Een enkele onderteekenaar, die, hetgeen hij dus verzoekt, door den druk openbaar maakt, opdat ieder wete *wie* vraagt, *wat* hij vraagt en *op welke gronden* hij vraagt, doet meer af, dan zulk eene schijnbaar groote menigte, die men vrij beweert te zijn, op hetzelfde oogeblik, dat het *verzoekte* en de wijze, waarop het verzocht wordt, ten klaarste doen zien, dat er een geestelijke slavenstoet in beweging gebragt wordt, die, wanneer er iets door bewezen kon worden, ten duidlijkste bewijzen zou, dat er in ons gelukkig land nog duizenden en tienduizenden ongelukkigen zijn, die in de middeleeuwen thuis behooren. En dan zou er zeker nog iets troostelijks in zijn, wanneer dit getal niet grooter was dan hoogstens 100,000. (Vreemdelingen, oude vrouwen, kinderen, gealigneerden en krankzinnigen medegerekend).

Het wordt tijd, dat men de bevoegde magten, schriftelijk en mondeling, en zulks waar, en zoog als het maar pas geeft, doet zien, dat het een bedriegelijk voorgeven is, wanneer men hem poogt diets te maken, dat zij, bij voorbeeld, die zich tegen het zoogenoemde *monopolie* van het onderwijs verklaren, en (dom genoeg) om de uitvoering van het concordaat junken, de meerderheid der Nederlanders uitmaken, en dat het verschil van mening, daaromtrent, tuschen katholieken en protestanten zou bestaan. Men behoeft het koningrijk slechts met eenige kennis van personen en zaken rond te reizen, om zich te overtuigen, dat ten minste 2 der katholieken tegen de zoogenoemde vrijheid van het onderwijs zijn, en, terwijl er dan toch eenmaal een concordaat gesloten is, waarmede velen alles, behalve in hun schik zijn, geen het minste ongeduld over de spoedige in werking brenging aan den dag leggen. Ook is het eene dwaling, wanneer men meent, dat het de protestanten zijn, die, met hetgeen zij het monopolie noemen, bijzonder ingenomen zouden wezen: want zoo er zich *Ultramontanen* onder de katholieken bevinden; ook de protestanten hebben de hinnen, die er, vooral niet minder dan hunne katholieke bondgenooten, op gesteld zijn om *hunnen* geestelijken invloed op het onderwijs te doen gelden, en er de zorg van het gouvernement zoo veel mogelijk buiten te sluiten. Ja, het moet ons, inderdaad, verwonderen, dat de nachtgezinden der beide eerediensten zich nog niet vereenigd hebben, om tegen den milderdenkenden aan weerszijden op te trekken. Maar aan weerszijden is gelukkig de minderheid.

Maar eene kleine minderheid kan, echter, wanneer zij, door eenige onruststichters bij een gejaagd, de koppen (glijk men zegt) bij elkaar steken, geweld genoeg maken; en, schoon men de ambt- en geewwongerrige raddraaiers tot nog de eer niet kan geven, dat zij eene gevaarlijke zamenzwering tot stand gebragt hebben, indien zij echter, indien men hun den tijd daartoe liet, toch wel hier *een minnaar* opstandige kunnen bewerken, luidruchtig geenoegen en menigen leden der bevoegde magten schrik aan te jagen; gelijk wij al eens gezien hebben, dat bij sommigen *rats* had, die, meenende, dat de *staats* tegenpartij zoo groot en uitgebreid was, als de organen der *domine* *staats* *organen* *na* wilden doen gelooven, de zwakheid hadden van er aan toe te geven.

Het wordt dan tijd om hen, die het weten moeten, te onderrigten, dat het hoopje dweepzuchtige *Spartacussen*, waarmede men hen bedreigt, onbeduidend klein, alles behalve gevaarlijk is, en, wanneer men het af eens op een troep bij een jagen kon, gemakkelij met een blaas met boonen uit een te jagen zou zijn. Maar het wordt ook tijd, om, met het 167ste artikel van de grondwet in de hand, niet slechts den ministers, maar ook al de bevoegde magten, vooral een licht en vrijheidslievenden Koning zelve, te laten weten, dat er geen hoopje, maar eene aanzienlijke menigte van *antieke* staatsburgers bestaat, en zulks onder de gegoedde, en verlied, zijner onderdanen, die tot nog toe zwegen, omdat zij zich, zoo min mogelijk, met de aanhangers der duisternis en dweepzucht gelijk wilden stellen, maar die, niet met afgemeene bewoordingen en afgesleten kunsttermen van den dag, maar met op kennis van zaken steunende redenen, zeer verstaanbaar spreken zullen, en tevens den wensch uiten, dat zij het met leedwezen zouden zien, dat zij, die geroepen zijn, om, nog krachtadiger, dan dit de drukpers vermag te doen, de *uitbreiding van kennis en den voortgang van verlichting* te beschermen, en aan te moedigen; integedeel de hand leenden aan de kleingeeuwigte kuiperijen en kunstenaarijen, die er in 't werk gesteld worden, om de *natie* (indien dit evenwel mogelijk was) in de tijden van Koning *JAN* terug te brengen. De ware staatkundige tegenpartij, dat is die, welken met den goeden geest der eeuw voortuit wil, zal niet slapen, wanneer de *Nederlandsche*, zoo wel *protestantsche* als *katholische*, *Villisten* (die zich gelukkig nog niet in het ministerie hebben weten te dringen) mogen voortgaan stappen te wagen, die de regering verplicht is, met middelen, die haar de grondwet aan de hand geeft, tegen te gaan. Bij eene andere gelegenheid zullen wij die wel eens opproeven. Maar weten het een *van* de *ministren* (en al de genen, die daaropgesteld zijn om onze *verlichting*, en, onder dezen, de bij de grondwet, gewaarsborgde middelen, van domheid en slavengeest uit de natie te weren, te handhaven) — weten ook onze vertegenwoordigers in de beide kamers, en de *provinciale* en *plaatselijke* bestierders! herinneren zich de middelste of onmiddelijke raadgevers van den besten der *Koningen*, dat het hun pligt is, het school- en volksonderwijs te doen zijn, wat het zijn moet; dat is, in alles overeenkomstig met de strekking van een staat, waarin geene heerschende of bevoorregte kerk bestaat, en waar geene synodale, consistoriale aanschrijvingen, waar geene paaselijke bullen of *allocutien* iets kunnen of mogen gelden tegen de duidelijke aenziening van het *zesde hoofdstuk* onzer grondwet!

Van onze vertegenwoordigers, vooral, mogen wij verwachten, dat zij even onafhankelijk van grondwetschennende, immers onderkruipende verzoekers, als van het ministerie zullen zijn, gedachtig aan het

*Justum et tenacem propositum virum
Non civium ardor prava jubentium,
Non vultus instantis tyranni
Mente quatit solida.*

En ware het al eens mogelijk, dat de buitenkamersche *obscurante*-oppositie-partij, het zoo ver in de Tweede Kamer kon brengen, dat zij

daar tota quanta vertegenwoordigd wierd, dan zonden wij naar die grondwettige middelen moeten uitzien, die er in noodig geoordeeld mogten zijn, om te zorgen, dat men zich niet van de grondwet zelve bedienen om dit bolwerk van onzen staat omver te werpen of te ondermijnen.

Maar ook dan zou het gevaar nog niet zeer groot zijn: want het is ondenkbaar, dat Nederlands Koning zich zou laten overhalen, om een *ministère à la Villèle* rondom zich te gedogen, om hetwelk te verkrijgen men zich thans zoo veel moeite geeft; en zoo er al een of meer staatsdienaars zich geneigd mogten toonen, om aan de Ultramontaansche woelingen toe te geven; geen nazat van *Willelmus des Zwijger* zou er zich door laten verrassen. Het eenigste kwaad, dat zulk eene in de 19de eeuw bespottelijke overbergsche-priesterpartij zou kunnen aanregten, en waarin zij ook voor een oogenblik geslaagd is, zou daarin bestaan, dat zij de eenige wenschelijke oppositie overschreeuwde en in de war bragt; zoo dat deze laatste tot achter de ooren toe rood van schaamte, van zich op eene gelijke lijn met dit ongewasschen zoortje geplaatst te zien; zich uit baloorigheid in de armen van eene andere, evenwel falsoenlijkere, partij wierp, maar daarbij even weinig op hare plaats zou zijn. En heeft zij zich niet reeds al te lijdelijk gedragen, toen het noodig was een krachtig woordje mee te spreken over de mogelijke gevolgen van een concordaat, over het weder levendig maken van een ouden, bijna afgestorven, of liever over het inenten van een spikspelder nieuwen tak, die een allerellendigst figuur op onzen nationalen boom zou maken; en zulks om geene andere reden, dan omdat men zich wijs liet maken, dat de noordelijke en zuidelijke katholieken *perum-pulsische* papisten waren, 't welk eene allerschroemelijkste dwaling was, gelijk ons dat de ondervinding weldra leeren zal. Was er toen niets tegen de ministers en de overige concessieprincipis in te brengen? Niets van het 19ste, 195ste en vooral van de laatste paragraaf van het 106ste artikel der grondwet te zeggen? Was er niets voor te dragen ten aanzien van den broodnoodigen eed, die de geestelijke kerkhoofden, volgens de grondwet, zonden moeten afleggen, wilden zij met eenig recht als eene soort van magthebbers beschouwd worden, en niet, gelijk men nu toch wel zal behoeven te begrijpen, als in den staat vreedslachtige aanhangsels, waarvoor men eene soort van *separalistisch* bij-en inwoning-stelsel zal moeten uitdenken?

Doch gedane zaken hebben geen keer. — Maar valt er, zoo als de zaken nu staan, niets te verrigten? Moet er niet in het zout gelegd worden, tegen de bespottelijke aanmatigingen van de *antifalikaansche*, *antibelgische* en in het algemeen *antinationale* herkwijkers? niets tegen die armzalige vrijheidspredikers, die het zich ligtelijk getroosten zouden, voor sommige hunner herders in 't stof te kruipen, als zij tegen de overige stadhouders slechts den beest mogen spelen? Zie daar, wat wij bij eene volgende gelegenheid eens in rijpe overweging moeten nemen.

Wij hebben die volkskloppes gezien, waarmede men onze organen in de kamers schrik wilde aanjagen, en waarmede men een groot Nederlands toneelspel geloofde te kunnen spelen; molshoopen, die men de leer van de *LA MENNAIS* meende te kunnen inprenten, dat nanelijk de algemeene overalamtegenwoordige kerk, zich zeer wel met alle regering-stelsels en met het wel met het Jacobijnische kan vereenigen. Wij zagen ze evenwel in zeer kleine afdeelingjes, als schapen op eene groote weide verspreid, met herdertjes (indien men wegschuilende haurlingen zoo noemen mag) maar niets begrijpende van hetgeen men hier voorlas, of allerellendigst vertaalde uit eene taal, waaraan zij geen woord begripen; geuwend en gaende ook dan, wanneer men hun door den een of anderen verloopen schoolmeester, den *NOORDERBANDER* of *Antwerpenaar* het voorlezen of spellen. Wij willen slechts hopen, dat velen onzer vertegenwoordigers, die ook in de gelegenheid geweest zijn van die waarlijk *onschuldige* volkskloppes te zien, in de aanstaande zitting zich herinneren zullen, wat er van dat geheele pincel geweest is, met welker vertooning men hun nog veel kostelijken nationalen tijd heeft laten verspillen.

BROKKEN UIT HET DAGBOEK VAN DEN OUDE VAN HET MEER.

Kleine uitgaven van belangrijke Werken.
Oom GERRIT zat op zekeren morgen, in zijne kabai, de Courant te lezen. Aan de groote rookwolken, die hij deed opstijgen, en het schuilen met het hoofd, zag ik dat het niet pluis was, en dat hij iets las, dat hem niet aanstond; ik mag gaarne met den ouden krijger disputeren, dewijl uit de *wrijving van denkbeelden de waarheid geboren wordt*: ik begon dus het gesprek met

« Is er wat nieuws GERRIT? »
Oom GERRIT. « Tegenwoordig moet immers alles nieuw zijn om goed te worden; nu ik denk, dat deze menwigheid u ook niet zal aanstaan, tenzij dat u goedvindt dat men u viermaal zoo veel voor een boek laat betalen, als waarvoor men het een ander aanbiedt. — Er zijn nog geen kleine uitgaven genoeg in de wereld gestooten, nu moet het heerlijke werk van SCHENK, de dichtmatige vertaling van *Young's Nachtgedachten*, ook al in den vorm van een *Hanen-boek* worden uitgegeven. Ik lees daar het bericht van de intekening, door den boekhandelaar IMMERZEEL opengesteld, die reeds zoo vele groote dichters kleine rokken heeft aangetrokken: voor f 3-50, kan men eene door den dichter herziene en koning met uitgeverde editie bekomen, en zij betaaldet voor de uwe, die u bij gedeelten hebt ontvangen, tien gulden meerder: proficiat! »

« Moeten wij ons hierover beklagen? Moeten wij aan anderen, die van dit aanzienlijk voordeel genot kunnen hebben, zulks misgunnen? Neen! Zoo egoïstisch mogen wij niet denken. — Het is mij een steelend genoege, dat door dit middel een grooter getal onzer landgenooten in het bezit kan en zeker zal geraken van een dichtwerk, dat, als zoodanig, met het beste, dat wij in onze taal kennen, gelijk staat; aan onverschillijk kunstseer vereenigt het tevens alle troostgevoelen, die redt en redelijke godsdienst den verstandigen aanbieden, ter opbeuring en bestoeding in alle omstandigheden des kommervollen levens. »
Oom GERRIT. Dit stemt alles toe; maar zulk een werk behoeft niet in ieders handen te zijn.

Ik. Er is een stand in de maatschappij, die alle eerbied waardig is, en die echter, helaas! zeer karig beloon wordt, het is die der Chris-

ten-leeraars; voor hen allen is het een onontbeerlijk boek; een dertelven, JOHANN ANDREAS CRAMER, noemde *YOUNG'S NACHTGEDACHTEN* het onschatbaarste werk, dat hij na de *OPENBARING* kende. — Weinigen kunnen nu voor een werk f 13-50 missen, voor allen is f 3-60 slechts eene kleine opoffering, en hoe velen zijn er niet, die met hen in deze gelijk staan; bij voorbeeld onze schoolmeester, die zulk een bewonderaar van SCHENK's vertolking is, dat hij vele fragmenten zich heeft in het geheugen weten te prenten, toen hij mijne kostbare uitgave ter leen had. — Ook wensch ik, om des braven SCHENK's wille, dat een ruim debiet zijnen arbeid beloonde; hij heeft toch het beste gedeelte van zijnen leeftijd besteed om hetzelfde niet slechts naauwkeurig, maar ook vloeiend in gespierde Alexandrijnen over te brengen; een reuzen-arbeid, waardoor hij zijnen naam in *Nederland* even onsterfelijk heeft gemaakt, als die van *YOUNG* het is in geheel de beschaafte wereld. — De vertaling van SCHENK is zoo voortreffelijk, dat de kunstkenrige LUBLINK, die het eerst voor onmogelijk hield, dat eene goede poëtische overbrenging van *Young's Nachtgedachten* geleverd konde worden, naderhand openlijk in het maandschrift, de *Schouwburg* van in- en uitlandsche letter- en huishoudkunde heeft beleden, dat SCHENK hem overtuigd had en dat diens vertaling voortreffelijk was. — Ik houde het dus voor eenen goeden inval van den heer IMMERZEEL, om dit uitmuntend werk toe te voegen aan de verzameling van zijne bekende kleine edities, die netheid van uitvoering aan belangrijkheid van inhoud paren, en tot matigen prijs verkrijgbaar zijn. »
Oom GERRIT. « Nu broeder ik heb er vrede mede; uwe overtuigende redenen noodzaken mij te retireeren en u het veld over te laten. »

GESCHIEDKUNDIGE HERINNERINGEN.
Den 24sten Junij 1343 werd het octrooi verleend tot het graven van de vaart *de Schie*.
Den 24sten dito 1763 had de onderteekening plaats van het tractaat tuschen *Frankrijk* en het eiland *Martinique*.
Den 25sten dito 1040 stierf OTHILDA, weduwe van DERDERIK III, graaf van *Holland*.
Den 25sten dito 1489 gaf jonker FRANS VAN BREDERODE zich, op aandrang der burgerij *Rotterdam*, aan de *kabeljauwschen* over, gaande hij anderendaags, met ruim duizend man, doch met achterlating van alle oorlogsbehoefden, te schep naar *Sluis*.
Den 25sten dito 1789 werd *Ketzerswaard* door de bondgenooten ingenomen.

ARNHEM, den 25sten Junij.
Het water is hoog in den *lijp* aan de *Paal*;
Den 24 Junij 1 El 7 Palm 5 Duim; gewassen 0 D., gevallen 10 D
Den 25 dito 1 El 7 Palm 5 Duim; gewassen 0 D., gevallen 0 D
Mijne geliefde Huisvrouw CATHARINA MARIA HANSEN, beviel dezen nacht zeer voorspoedig van eene DOCHTER.
D. G. VAN EMBDEN,
ARNHEM,
den 24sten Junij 1829.

MINISTERIE VAN BINNENLANDSCHE ZAKEN.
A A N B E S T E D I N G.
Op Vrijdag, den 7den Julij des jaars 1829, des middags ten twaalf ure, zal door Commissarissen tot het bestraten van den weg langs de Zuiderzee, op het Raadhuis te *Harderwijk*, worden aanbesteed:
Het BOUWEN van NEGEN STEENEN HEULEN of DUKERS, waaronder VYF WATERKEERENDE in het te leggen gedeelte straatweg, langs de Zuiderzee, tusschen het *Roodkruis* onder *Doornspijk*, en het *Katerveer* bij *Zwolle*, met het AFBREKEN van eenige bestaande OUDE, in drie peccelen.

Deze aanbesteding zal geschieden bij inschrijving en opbod.
Het bestek, op hetwelk de bovengemelde aanbesteding zal plaats hebben, zal, boven en behalve aan het Ministerie van Binnenlandsche Zaken, te 's Gravenhage en aan het Gouvernement der provincie *Gelderland*, ter lezing liggen, te 's Gravenhage in de voornaamste Logementen; te *Amsterdam* in het *Turfschip van Breda*, het *Noord-Hollandsche Koffijhuis* en het 's *Gravelandsche Veerhuis*; te *Utrecht* in den *Witten Engel*; te *Arnhem* in het *Zwijnshoofd*; te *Nijmegen* in de *Klok*; te *Papendrecht* in het *Reethuis*; te *Stierrecht* in de *Baan*; te *Hardinveld* in de *drie Snoeken*; te *Werkendam* in 's *Lands Welvaren*; te *Dordrecht* in den *Engel*; te *Gouda* in den *Zalm*; te *Vianen* in het *Zwijnshoofd*; te *Gorinchem* in het *Gorinchemsche Wapen*; te *Zutphen* in den *Hollandschen Tuin*; te *Deventer* in het *Posthuis* bij *KONINGSVELD*; te *Doesborgh* in het *Heeren Logement*; te *Zwolle* in het *Minstersche Posthuis* en bij *HELD* buiten de *Kamperpoort*; te *Kampen* in den *Klutschen Dom* en in de *Herberg voor de brug*; te *Hovvelaken* in de *Döornhag*; te *Amersfoort* in den *Doelen*; te *Nijkerk* bij H. VAN GREVENGOED JR.; te *Putten* in den *Roskam*; te *Ermelo* bij R. VAN VELD-HUYZEN; te *Harderwijk* in het *Wapen van Zutphen* bij de Wed. *GELDERMAN*; te *Nunspeet* in den *Roskam* en in de *Vos*; te *Elburg* in de *Klaas*; te *Doornspijk* in het *Rode Kruis*; te *Oldebroek* in de *opgaande Zyp*; te *Hattum* in den *Engel*, en aan het *Katerveer* in het *Veerhuis*; te *Vollenhove* bij VAN SMIRNE, en te *Delden* in het *Posthuis*.

De Administrateur voor den Waterstaat,
E. W. Y. K.
+ + + BURGEMEESTER en ASSESSOR
+ + + EN der GEMEENTE APPELDOORN
zullen, onder nadere approbatie van H. E. Gr. Achtb. Heeren Gedeputeerde Staten der Provincie *Gelderland*, op Donderdag den 27den Julij aanstaande, des morgens om elf uren, overgaan tot de Publieke Aanbesteding van eenige aan den *Toren* in het dorp *Loenen* te doene REPARATIEN, met de LEVERANCIE der MATERIALEN; waarvan Bestek en Condities in het

huis der gemeente, alwaar de Aanbesteding zal plaats hebben, alle werkdagen, 's morgens van 9 tot 12 uren, zal ter visie liggen; terwijl op den dag voor de Aanbesteding de noodige aanwijzing in loco zal worden gedaan.

Apeldoorn, den 19den Junij 1829.

Burgemeester en Assessoren voornoemd,
A. J. A. VAN HEECKEREN.
Ter ordonnantie,
De Secretaris der Gemeente,
A. R. VAN AKEN.

AANBESTEDING.

Het GEMEENTE-BESTUUR van GENT, Provincie Gelderland, is voornemens, onder nadere approbatie van Gedeputeerde Staten der Provincie, op Woensdag den eersten Julij, des voormiddags om negen uren, ten huize van de Weduwe HENDRIK SAM, te Gent, bij inschrijving en opbod, aan den minstaannemenden te besteden:

Het REPAREREN van den DORPS-TORREN, bestaande in TIMMER-, MEUSEL- en LEIJENDEKKERS WERK, met de LEVERANTIE van alle daartoe benoodigde MATERIALEN.

Alles vervat in een Bestek, hetwelk, benevens de Conditie van aanbesteding, acht dagen te voren op het kantoor der Gemeente en de Wed. SAM voormeld, ter inzage voorhanden zijn zal.

Gent, den 27den Junij 1829.

De Burgemeester van Gent,
C. H. PHAFF.

† † † Op Maandag den 6den Julij 1829, des avonds ten zes ure, ten huize van Mejufvrouw de Weduwe PEPPEL HAUSSER, in het Logement het Zwijnshoofd, te Arnhem, zal, ten overstaan van den Notaris Mr. G. VAN ECK, residierende te Arnhem, in het openbaar ingezet en op Maandag den 13den Julij daaraanvolgende, ter zelve uur en plaats, verkocht worden:

10. Een HUIS, HOF, BOOMGAARD en BOUWLAND, genaamd de Broeksche Hof, ook wel genaamd de Rammelweide, groot ongeveer 2 Bunders, 67 Roeden en 60 Ellen, het Huis getoeteerd I No. 42, alles aan en bij elkander gelegen in de gemeente Arnhem, aan den straatweg naar Velp, ompaald ten Noorden eene langs gezegden weg loopende beek, ten Oosten de Vosdijk, ten Zuiden het 2de en 3de perceel en ten Westen de Heer Baron VAN HUGENPOTH.

20. Eene WEIDE, gelegen als voren, in het Arnhemsche Broek, de Mussenbergsche Weide genaamd, groot ongeveer 3 Bunders, 47 Roeden en 90 Ellen, ompalende ten Noorden het eerste perceel, ten Oosten de Vosdijk, ten Zuiden de Burgerweiden en ten Westen het derde perceel en J. VAN KOLFSCHOTEN.

30. Eene WEIDE, gelegen als voren, genaamd de Rammelweide, groot ongeveer 2 Bunders, 73 Roeden en 60 Ellen, ompaald ten Noorden het eerste perceel, ten Oosten het tweede perceel, ten Zuiden J. VAN KOLFSCHOTEN en ten Westen den Heer Baron VAN HUGENPOTH.

40. Eene WEIDE, almede in het Arnhemsche Broek gelegen, genaamd de Boterweide, groot ongeveer 1 Bunders, 65 Roeden en 90 Ellen, ompaald ten Noorden de Erven HAMMINK, ten Zuiden de Broekstraat, ten Oosten de heer G. DULLETT en ten Westen VAN SOMEREN en TRAAANBOER.

50. Eene WEIDE, gelegen als voren, genaamd de Paardenweide, groot ongeveer 2 Bunders, 7 Roeden en 10 Ellen, ompaald ten Noorden de Broekstraat, ten Zuiden St. Peters Gasthuis en het 6de perceel, ten Oosten de heer KNOOP en ten Westen de Hervormde Kerk te Arnhem.

60. Eene WEIDE, gelegen als voren, genaamd Leijdekkers kampje, groot ongeveer 1 Bunders, 57 Roeden en 82 Ellen, ompaald ten Noorden het 5de perceel, ten Zuiden de Rijnbandijk, ten Oosten St. Peters Gasthuis te Arnhem en ten Westen de Hervormde Kerk te Arnhem.

70. VYF ACHTSTE PARTEN van de HEELSUMSCHE TIENDEN, onder de Heerlijkheid Doorwerth gelegen.

80. De HEELSUMSCHE en HARTENSCHETIENDEN, onder de Gemeente Renkum gelegen.

Ook zullen in massa geveild worden

De perceelen 1, 2 en 3.

5 en 6.

7 en 8.

De bewijzen van eigendom en voorwaarden van verkoop zullen, gedurende acht dagen, voren den inzet ten kantore van genoemden Notaris voor een ieder ter lezing liggen.

Ten overstaan van den Notaris Mr. VAN HUGENPOTH, residierende te Arnhem, als daartoe door de Regtbank van eersten aanleg, zitting houdende te Nijmegen, gecommiteerd, en met inachtneming der voorschriften der wet, al men op Maandag den 17den Augustus 1829, des avonds ten zes ure, in het Logement het Zwijnshoofd, te Arnhem, publiek op bodden doen inzetten, en 14 dagen daarna, zijnde den 31sten dierzelfde maand, ter zelve uur en plaats, finaal aan de meestbiedenden verveulen: de navolgende binnen Arnhem gelegene VASTE AANDEN:

10. De van ouds gerenomeerde BIERBROUWERIJ, de Witte Leeuw genaamd, met al de tot die Brouwerij behorende

en aanwezige GEREEDSCHAPPEN, staande en gelegen in de Oeverstraat, bestaande uit een lozeabel HEERENHUIS, gemerkt wijk B No. 28, in het geheel bevattende negen BOVEN- en BENEDENKAMERS, voorts KEUKEN en twee groote KELLERS, extense ZOLDERS, geschikt tot berging van Koorn, hebbende aan de eene zijde het Eigendom van BEMENAR en aan de andere zijde dat van KREUNEN.

20. Een daarachter gelegen PAKHUIS, ook geschikt voor Stalling van Paarden, staande in de Langstraat, gemerkt No. 193 B., tusschen de Huizen van TANNER en van HOLSUM.

30. De massa der beide voormelde perceelen.

De voormelde Goederen zijn dagelijks te zien, mits te voren aan het Huis zelve helet vragende; terwijl nadere informatie te bekomen zijn ten Kantore van gezegden Notaris Mr. VAN HUGENPOTH, alwaar de Veil-Conditiën tijdig kunnen worden ingezien.

De Erfgenamen van Wijlen den heer Mr. G. VAN DER SLUIS zullen, op den 27den Junij 1829, doen inzetten, en op den 11den Julij daaraanvolgende, finaal verkoopen, telkens des voormiddags ten negen ure, ten huize van den Kastelein A. MARTENS, te Boreculo:

10. Twee uitgestrekte en aan elkander grenzende BOEREN ERVEN, Scholten en Stokkink genaamd, voorzien van de noodige BEHUIZINGEN, SCHUREN, enz., waaronder, behalve zeer vruchtbaar BOUW- en WEIDELAND, aanzienlijke AKKERMAALSBOSSCHEN behooren, groot te zamen 60 Bunders, te Gelselaar gelegen.

NB. De Markgronden aldaar, over het algemeen eene beste hoedanigheid bezittende, zijn nog onverdeeld, en kunnen alzoo, als van groot belang, daarbij in aanmerking komen.

20. Eene GARFTIENDE, gaande uit 42 te Gelselaar en omtrek gelegene Perceelen Bouwland, en

30. Eene WEIDE, de Brummelmaat genaamd, bij de Borekel onder Gelselaar, zijnde eene van de beste aldaar gelegene Weiden en groot ongeveer 3 Bunders.

Nadere inlichting te bekomen bij Mr. F. W. LAMBERGH Notaris te Boreculo.

De BUITENPLAATS VALK en DAM, ter veiling tegen den 14den Julij 1829, ten overstaan van den Notaris OOKAAS te Alphen, aangeslagen, is UITDEHAND verkocht.

Men biedt aan op voordeelige voorwaarden UITDEHAND TE KOOP: eene BUITENPLAATS, met annex BOERDERY en BOUWLAND, gelegen in de gemeente Alphen, schoone en aangename omstreken van Alphen, welke der kooppenningen op het pand gevestigd blijven. Nadere informatie te bekomen bij de Notarissen J. VAN ETT Jz., te Nijmegen, en J. J. OOKAAS, te Alphen, bij Leijden. Brieven franco.

VERKOOPING.

Op Dingsdag den 30sten Junij 1829, des voormiddags om tien uren, zal ten huize en herberge van den Kastelein G. D. VAN OMMEREN, te Ingen, Ambte van Nederbetuwe, Kanton Tiel, Provincie Gelderland, ten overstaan van den Notaris DIRK DE JONGH, residierende te Tiel, en gelegen worden ingezet, en den 14den Julij 1829, op gelijk uur, ten huize van den Kastelein VAN OMMEREN, te Ommeren, finaal verkocht:

Een HUIS, HOF, twee BERGEN, twee SCHUREN, BOOMGAARDEN en BOUWLAND, genaamd de Molenkamp, te zamen groot ruim 11 Bunders, om te aanvaarden 10. Mei 1830.

Voorts nog 14 perceelen zoo WEI- als BOUWLANDEN, te zamen groot ongeveer 27 Bunders.

En eindelijk 7 in 15 Bunders extra goede UITERWAARD, aan de eene zijde den Dijk en aan de andere zijde Vrouwe Oudmeester VAN TUYL VAN SEROOSKERKE, alle zoo onder Ingen als Ommeren voornoemd, staande en gelegen.

Nadere informatie te bekomen ten Kantore van den genoemden Notaris, almede ten Kantore van den Notaris Mr. J. DE HOOD, te Tiel.

In het Stads-Instituut voor Jonge Heeren, te Arnhem, vraagt men eenen SECONDAINT, die, bij het onbegrijpen van de noodige geschiktheid in zijn verstand tot het geven van onderricht dig onderwijs in de Fransche, Engelsche, Italiaansche en Nederlandsche Talen, en daarenboven niet onbedreven is in de Aardrijks-, Geschied- en Rekenkunde. De voordelen, aan deze betrekking verbonden, zijn zeer aannemelijk.

Men vervoege zich, tot dat einde, in persoon of met vrachtbrieven aan C. J. DE JONG, Onderwijzer in het bovengenoemde Instituut.

ZUTPHEN: De Gezigtkundige Glazen- en Brillen-slijper, MAGNUS MORIS, heeft het geëerde Publiek, dat hij alhier te spreken of te ontbieden is bij den Postmeester WEENINK, in den Hollandschen Tuin, Maandag, Dingsdag en Woensdag den 29sten en 30sten Junij en den 1sten Julij.

Hij beveelt zich in de gunst van het geëerde Publiek, die belang stellen, het gezigt door eene goede BRIL te bewaren, daar zijne GLAZEN door de eerste kenners als voornaamste Oculisten van ons Koninkrijk bekend zijn.